

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/220/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612208078
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2012:4612208078.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom, v právnej veci navrhovateľky L. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, proti odporcovi H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XXX, o návrhu na určenie výživného na manželku, takto

rozhodol:

Súd z a v ä z u j e odporcu H. E., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu manželky L. E., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2012, ktoré výživné je odporca povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk navrhovateľky.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok v sume 36,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 12.09.2012 domáhala o určenie výživného na manželku. Svoj návrh odôvodnila tým, že s manželom nežijú v spoločnej domácnosti od 30.01.2012, kedy odporca odišiel, neprispieva na domácnosť ani na výživu detí. Ona pracuje v nemocnici, ale je dlhodobo práceneschopná. Navrhuje zaviazat' odporcu na výživu manželky v sume 75 eur s účinnosťou od 01.09.2012.

Na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá aj naďalej v celom rozsahu a žiadala aby súd zaviazal odporcu prispievať jej na výživu mesačne sumou 75 eur s účinnosťou od 1.9.2012. Návrh podala z dôvodu, že aktuálne je s odporcom v manželskom zväzku, ale nežijú v spoločnej domácnosti od 30.1.2012 kedy odporca odišiel zo spoločnej domácnosti. Ona pracuje v nemocnici s poliklinikou Topoľčany n.o. ako upratovačka, ale je dlhodobo práceneschopná od 15.12.2011 doposiaľ. Má nemocenské dávky príjem vo výške 199 eur mesačne a 66 eur rodinné prídavky na tri maloleté deti. To je celý príjem, ktorý dostáva. Zároveň dostáva výživné na tri deti vo výške 60 eur na malol. E., malol. Z. 60 eur a najstaršieho R. 30 eur. Toto výživné na maloleté deti si odporca riadne neplatí, a preto podala návrh na výkon rozhodnutia. Aktuálne býva na adrese H. č. XXX, jedná sa o rodinný dom, ktorý je v jej vlastníctve, pričom čo sa týka mesačných úhrad, ktoré pravidelne platí, tieto sú elektrika 52 eur, drevo mesačne okolo 40 eur podľa toho odkiaľ drevo berie, smeti neplatí za odvod, nakoľko nemá peniaze a na tejto položke je dlžná 70 eur. Odporca sa žiadnym spôsobom a miere nepodieľa na úhrade energií, napriek tomu, že je spoluvlastníkom tohto domu. Jej aktuálne pomáha aj pani R. B., ktorá jej požičiavala na energie a takisto aj potraviny, nakoľko odporca neposkytuje dostatok financií na živobytie. Spoločne s odporcom brali pôžičky, avšak tieto aktuálne nespláca, nakoľko nemá z čoho. V mesiaci máj sa odporca na tri dni vrátil do domácnosti, mali dokonca intímny pomer, sľúbil, nakoľko mala ísť v septembri na liečenie do Veľké Zálužia, že sa postará o deti, ale to nevykonal a viac sa po týchto troch dňoch v domácnosti neukázal. Vie o tom, že žije s priateľkou P. M. a vyjadrenie odporcu,

ktoré dostala v tejto veci podľa nej písala ona. Pokiaľ odporca bude platiť riadne výživné vo výške 150 eur na deti tak ako to mal súdom určené a pošle na výživu sumu 60 eur, bude spokojná a dá mu svätý pokoj, pričom túto situáciu chce riešiť návrhom na rozvod manželstva, ktorý má aktuálne napísaný, ale ho doposiaľ neposlala.

Odporca uviedol, že s návrhom nesúhlasí z dôvodu, že nie je zamestnaný, chodí iba po brigádach, kde sa dá, nie je evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, pretože úrad práce je v Topolčanoch, stojí to kopy peňazí a on tieto financie aktuálne nemá. Nie je vyučený v žiadnom odbore a brigády, ktoré vykonáva sú stavebného charakteru, alebo vykonáva furmanky, sú to rôzne manuálne práce a ako šofér. Má vodičský preukaz typu C t.j. na nákladné motorové vozidlá, pričom naposledy bol v pracovnom pomere už veľmi dávno, nevie sa k tomuto dátumu ani vyjadriť, takže je odvtedy dlhodobo nezamestnaný, ale nebol evidovaný na úrade práce a živý sa týmito príležitostnými brigádami. Má určenú vyživovaciu povinnosť voči trom deťom, ktoré sa snaží platiť, avšak ako už uviedol situácia u neho je teraz veľmi zlá. On s pani M. nežije, je to osoba, ktorá posielala v jeho mene pre deti výživné - alimenty. Aktuálne žije mimo adresy trvalého bydliska, žije sám na adrese na rôznych adresách, teraz žije aktuálne v Šali, kde býva na ubytovni, za ktorú platí mesačne formou naturálie, resp. odrába si to formou práce a brigády, ale ako uviedol často mení brigády a teda aj zamestnávateľov, ktorý nie sú oficiálny, nakoľko sa vždy jedná iba o príležitostné práce a brigády, niekedy je to tak a je to aj v tomto období, že niekedy do týždňa odrobí 2-3 dni, takže mesačne z titulu brigád zarobí cca 200 - 250 eur. Aj v minulosti sa snažil riešiť túto situáciu cestou úradu práce, ale bolo to bezúspešné, absolvoval aj školenia rôzneho typu, ale práce ani vtedy, ani teraz nebolo a nie je. Zatiaľ má iba ústny prísľub, že v budúci rok by mohol ísť do zahraničia, ale nie je to isté. Pokiaľ aj teraz manželka dala na neho exekútora a zoberú mu vodičák tak vlastne príde už o akúkoľvek formu a možnosť si privyrobenia, resp. zárobku. Okrem výživného platí Providentu pôžičku vo výške mesačne 30 eur, kde má ešte zvyšok pôžičky vyše 900 eur, pričom sa snaží platiť aj všeobecnú zdravotnú poisťovňu, kde odvod mesačne je od 5 do 10 eur. Snaží sa najprv platiť bežné výživné na deti až potom si uhrádza ďalšie platby. Manželské spoluzitie obnoviť už nemieni a v prípade, že bude podaný návrh na rozvod manželstva, bude s ním súhlasiť. Takže nemieni obnoviť spoločnú domácnosť, ani sa podieľať na jej nákladoch. Nemá žiadne doklady o jeho aktuálnej situácii resp. platbách, ktoré aktuálne si vykonáva. Nikdy nevolil formu prihlásiť na sa úrade práce, nakoľko sa cíti byť zdravý a má možnosť si niečo zarobiť. Z úradu práce by dostal 60 eur a čo by mu to pomohlo. Nie je vlastníkom žiadneho hnutelného ani nehnuteľného majetku.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s písomnými materiálmi a dôkazmi a zistil tento skutkový stav :

Účastníci sú manželia, ktoré manželstvo bolo uzavreté dňa 15.12.2006 v H., pričom z obdobia pred uzavretím manželstva sa im narodili 4 deti - E., nar. XX.XX.XXXX, R., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, Z., nar. XX.XX.XXXX.

Rozsudkom Okresného súdu Topolčany sp. zn. 11P/23/2012 zo dňa 29.02.2012 boli maloletý E. E. a maloletý Z. E. zverení do osobnej starostlivosti matky a otec - odporca bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 60 eur mesačne a to na každé dieťa s účinnosťou od 01.01.2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 30.03.2012.

Odporca je dlhodobo nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, pričom posledná evidencia bola od 15.03.2003 do 20.04.2004, pričom dôvod vyradenia bola nespokojnosť s úradom práce, pričom naposledy poberal dávku v hmotnej núdzi v období od 01.01.2004 do 31.03.2004 vo výške 1.500,- Sk mesačne.

Navrhovateľka pracuje v neziskovej organizácii NsP, n.o. prevádzka Topolčany od 01.03.2010, pričom v mesiaci november 2011 dosiahla čistú mzdu 322,94 eur, je dlhodobo práceneschopná od 15.12.2011, pričom v mesiaci máj 2012 jej boli vyplatené nemocenské dávky v sume 123,70 eur, v júni 2012 v sume 200,50 eur, v mesiacoch júl, august v sume 207,20 eur, v septembri 2012 v sume 200,50 eur.

Odporca H. E. býval na spoločnej adrese H. XXX s navrhovateľkou do 31.01.2012, k uvedenému dátumu sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval a v obci H. sa nezdržiava.

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 6P/26/2012 zo dňa 11.05.2012, ktorý sa stal právoplatný dňa 06.06.2012 bol odporca povinný prispievať na výživu R. E., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 26 eur.

Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a končí sa smrťou (vyhlásením za mŕtveho) niektorého z manželov. Zaniká tiež právoplatnosťou súdneho rozhodnutia o rozvode manželstva, resp. neplatnosti manželstva. Pri zdanlivom manželstve vyživovacia povinnosť vôbec nevznikla. Výživné možno určiť až od podania návrhu (§ 77 ods. 1 druhá veta). Pri zistení, že zákonné predpoklady na určenie výživného medzi manželmi sa vzťahujú k neskoršiemu dátumu, než bol návrh podaný, prizná súd výživné od neskoršej doby. Požiadavka, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká, je odôvodnená ich rovnakým postavením v rodine a vyplýva aj z ich rovnakých práv a povinností v manželstve (článok I. základných zásad, § 18). Zásada rovnakej životnej úrovne však neznamená mechanickú rovnosť medzi manželmi vyvodzovanú iba z ich zárobkov. Aj v tom to prípade platí § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre rozhodnutie súdu o výživnom medzi manželmi podľa uvedených zákonných hľadísk nestačí zistiť len osobné, rodinné a majetkové pomery manželov vrátane ich príjmov, ale treba zistiť aj konkrétnu mieru potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom každého z manželov, prípadne inými závažnými okolnosťami. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine posledná veta súd prihliadne aj na starostlivosť o domácnosť, lebo nie je bezvýznamné ak manželia nevedú domácnosť a neusilujú sa spoločne o zabezpečenie potrieb rodiny. So zreteľom na § 19 ods. 1 Zákona o rodine súd prihliadne aj na starostlivosť o maloleté deti. Výživné nemožno priznať ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi § 75 ods. 2 Zákona o rodine, z tohto hľadiska treba v každom jednotlivom prípade skúmať ako sám navrhovateľ plní, alebo je ochotný plniť povinnosti vyplývajúce z manželstva. Vyživovacia povinnosť manželov predchádza vyživovaciu povinnosť detí podľa § 66 a § 67 Zákona o rodine, ako aj vyživovaciu povinnosť rodičov podľa § 62 Zákona o rodine.

Vykonaným dokazovaním najmä výsluchom účastníkov, ako aj obsahom pripojeného spisu OS Topoľčany sp. zn. 11P/23/2012, ako aj písomným dokladom - správou obce na čl. 29 bolo jednoznačne preukázané, že odporca opustil spoločnú domácnosť a po jej opustení neprispieva žiadnou finančnou čiastkou na domácnosť, ani na výživu navrhovateľky, takisto ani na výživu maloletých detí. Aktuálne je navrhovateľka dlhodobo práceneschopná, čo bolo preukázané listinnými dôkazmi na čl. 19-20, 28, 32-33, pričom dosahuje iba príjem z nemocenských dávok, kde jej najvyšší príjem za obdobie, v ktorom nepracovala je 207,20 eur. Zároveň má zverené do výchovy a starostlivosti ďalšie dve maloleté deti, o ktoré sa riadne stará. Je zrejmé, že v možnostiach a schopnostiach navrhovateľky aj s poukazom na zdravotný stav, ako aj starostlivosť o domácnosť, resp. maloleté deti nie je dosiahnuť vyšší príjem, ktorý aktuálne dosahuje, pričom tento jej príjem nedosahuje ani výšku minimálnej mzdy. Naopak na strane odporcu súd zistil, že tento nemá žiadne zdravotné obmedzenia, pre ktoré by sa nemohol riadne zamestnať, žije sa naďalej dlhodobo iba príležitostnými brigádami a je teda zrejmé, ako aj vyplýva z § 75 ods. 1 Zákona o rodine, že jeho možnosti aktuálne a schopnosti sú také, že by mohol v prípade riadneho záujmu o prácu dosahovať minimálnu mzdu, pričom súd zároveň nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nepriznať výživné, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Je zrejmé, že v tejto konkrétnej situácii je povinnosťou manžela vyživovať druhého manžela, najmä ak tento je aktuálne práceneschopný, resp. dlhodobo chorý, nakoľko sú u neho zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť, resp. lieky a zároveň nemožnosť dosahovať vzhľadom na zdravotný stav iný príjem a teda je tu iba odkázanosť na nemocenské dávky, ktoré dostáva.

S poukazom na túto skutočnosť súd rozhodol tak, že zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50 eur mesačne a to s účinnosťou od 01.11.2012, nakoľko už k tomuto dátumu existoval stav odkázanosti navrhovateľky na manželské výživné a zároveň s poukazom na skutočnosť, že na pojednávaní dňa 06.11.2012 navrhovateľka žiadala, aby toto výživné bolo určené s účinnosťou od tohto dátumu.

Navrhovateľka je oslobodená od zaplatenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. e/ Zákona č. 71/1992 Zb., a preto súd podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku odporcu, pričom súdny poplatok podľa sadzobníka súdnych poplatkov a to položky 8 písm. a/ predstavuje 2% z trojnásobku ročného plnenia, t.j. 2 % zo sumy 1.800 eur - 36 mesiacov po 50 eur, t.j. 36 eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak., že účastníkom náhradu nepriznal, nakoľko účastníkom žiadne trovy konania nevznikli a títo si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.